

Hoofdpijnen rapport “Van versnippering naar verbinding”

Vervolgonderzoek integratie WIN-GIP-HECS

Looptijd: februari tot en met augustus 2025

YelloTree

Dennis van de Put

In samenwerking met

ERAC

Carlo Bekx en Jimmy Danner

In opdracht van de Provincie Noord-Brabant

Augustus 2025

Introductie

Noord-Brabant is een provincie met een sterk internationaal profiel. De instroom van internationale medewerkers – waaronder kenniswerkers, arbeidsmigranten, grensgangers en statushouders – neemt gestaag toe. Tegelijkertijd is de dienstverlening aan deze groepen versnipperd georganiseerd. Loketten zoals Holland Expat Center South (HECS), de Grensinfopunten (GIP's) en de Work in NL-punten (voorheen BMIP) bedienen grotendeels dezelfde basisbehoeften, maar verschillen qua doelgroep, organisatievorm en financiering.

Dit vervolg bouwt voort op het eerdere onderzoek uit 2024¹ en verkent drie scenario's voor samenwerking en integratie van deze loketten. Het doel: komen tot een toegankelijke, efficiënte en toekomstbestendige dienstverlening voor internationale medewerkers in Noord-Brabant.

1. Doel & context

De huidige structuur van loketten is gefragmenteerd. Dit belemmert niet alleen de effectiviteit van de dienstverlening, maar ook de herkenbaarheid en toegankelijkheid voor internationale medewerkers. Tegelijkertijd is er een breed gedeeld besef dat samenwerking noodzakelijk is. De scenarioverkenning in dit rapport biedt concrete handelingsopties om van versnippering naar samenhang te bewegen.

2. Lessen uit andere regio's

Om de scenario's te verrijken, is gekeken naar praktijkvoorbeelden uit andere regio's. In Zuid-Limburg is bijvoorbeeld het platform 'Welcome to Maastricht Region' geanalyseerd, waarin meerdere organisaties samenwerken aan geïntegreerde dienstverlening. Ook de Euregio Rijn-Waal met daarin het GIP in Kleve zijn bestudeerd als voorbeelden van grensoverschrijdende samenwerking.

3. De scenario's

1. LAT-relatie (functionele samenwerking)

In dit scenario blijven de loketten zelfstandig, maar werken zij samen op onderdelen zoals een gezamenlijke website, welkomstfunctie, communicatie en een netwerk van experts. Het model is laagdrempelig en snel te implementeren, en vormt een basis voor vertrouwen en verdere samenwerking.

¹ Bron: Ron Stoop en Carlo Bekx, Stoop R en Bekx C, (2024). *Onderzoeksrapport voor de integratie van de loketten voor internationale medewerkers in Noord-Brabant*.

Voordelen:

- Behoud van autonomie
- Snelle uitvoerbaarheid
- Flexibel en schaalbaar

Aandachtspunten:

- Beperkte integratie
- Complexe coördinatie
- Inconsistentie in klantbeleving

2. Huisgenoten (gedeelde locatie)

De loketten behouden hun zelfstandigheid, maar delen een fysieke locatie, frontoffice en ondersteunende functies. Dit leidt tot betere afstemming, snellere dienstverlening en een herkenbare toegang voor internationals. Het scenario biedt ruimte voor maatwerk en is geschikt als robuuste tussenfase.

Voordelen:

- Eén herkenbare toegang
- Efficiëntere klantreis
- Versterkte samenwerking

Aandachtspunten:

- Ruimtelijke en logistieke eisen
- Governance-afspraken zijn noodzakelijk
- Beperkte flexibiliteit bij veranderingen

3. Volledige integratie

In dit scenario worden de loketten samengevoegd tot één organisatie met één loket, één merk en één klantreis. De dienstverlening wordt uniform aangeboden, zowel fysiek als digitaal. Dit scenario biedt de meeste efficiëntie en gebruiksvriendelijkheid, maar vraagt om fundamentele keuzes en een gefaseerde implementatie.

Voordelen:

- Eén organisatie, één aanspreekpunt
- Uniforme klantreis
- Maximale efficiëntie

Aandachtspunten:

- Juridische en bestuurlijke complexiteit
- Cultuurverschillen tussen organisaties
- Langdurig implementatietraject

4. Algehele beschouwing

De scenario's zijn geen lineair stappenplan, maar vormen een modulair palet van mogelijkheden. In de praktijk zullen elementen uit de verschillende scenario's elkaar overlappen. Een regio kan bijvoorbeeld starten met een LAT-relatie, maar al snel onderdelen van het Huisgenotenmodel toepassen – of juist bepaalde functies volledig integreren terwijl andere zelfstandig blijven.

De scenario's laten zien dat er meerdere realistische routes zijn naar een meer samenhangende dienstverlening. De keuze voor een scenario zal mede afhangen van bestuurlijk draagvlak, uitvoerbaarheid en de bereidheid tot samenwerking.

5. Aanbevolen vervolgstappen

Om de volgende stap te zetten richting integratie, worden de volgende acties aanbevolen:

1. Heroverweging en herijking bestaande loketten internationals. Heroverweeg de dienstverleningsvorm en herijk de organisatie- en financieringsstructuur van de GIP's die door provincie Noord-Brabant worden medegefinancierd. Evalueer de BMIP-pilot en financieringsvorm HECS. Voer de gewenste wijzigingen uiterlijk per 1 januari 2027 door.
2. Gebruik de landelijke nieuwe arbeidsmarktinfrastructuur 2027 als kapstok. Volg de landelijke ontwikkelingen in het kader van de toekomstige regionale inrichting van reguliere arbeidsmarktdienstverlening. Stuur daarbij op de verbinding met de loketten internationals.
3. Maak blueprints van de regio's op detailniveau als basis voor de pilots. Breng de specifieke regionale arbeidsmarktsituatie in kaart evenals de regionale stand van zaken m.b.t. de nieuwe arbeidsmarktinfrastructuur (RWC's) en de regionale positionering van de loketten internationals.
4. Organiseer het bestuurlijk en ambtelijk draagvlak in de arbeidsmarktregio's vóór start van de pilot. Informeer de regio's apart en/of via (de contacten van) Pact Brabant.
5. Start met pilotregio's op basis van de blueprints. Test hybride modellen in regio's met verschillende contexten en monitor op klanttevredenheid en bereik. Gebruik de informatie uit dit rapport als startpunt voor het gesprek in de regio. Verken gezamenlijk welke elementen uit de scenario's direct toepasbaar zijn, zoals een gezamenlijke website of gedeelde intakeformats.
6. Verken parallel aan de pilots een gezamenlijke (nieuwe) financieringsstructuur. Werk toe naar structurele borging via samenwerking tussen Rijk, provincie en gemeenten. Start met de betrokken partners hierover het overleg op.

Slotopmerking

Deze aanpak leidt dit tot een meer samenhangende en toegankelijke dienstverlening voor iedereen die in Noord-Brabant komt wonen, werken of ondernemen.

Tegelijkertijd versterkt het internationale vestigingsklimaat van Noord-Brabant, vergroot het de economische veerkracht van de regio en draagt het bij aan een inclusieve arbeidsmarkt waarin talent, ongeacht herkomst, optimaal wordt benut.